

Velikonoce v koronaviru.

Jeden redaktor v novinách navodil otázku: „Zdravotnický, ekonomický, technický, zeměpisný rozměr koronaviru známe. Na to máme odborníky. Ale co duchovní rozměr, kde na ten najdeme odpověď?“

Hledání duchovního rozměru by potřebovalo nějakého prorockého ducha, často ho totiž rozpoznáváme až zpětně, když známe více souvislostí. Ale přece při použití myšlenek více lidí něco lze říci. Určitě nemůžeme tuto situaci nazvat jednoduše Božím trestem ani z toho vyvozovat, že Bůh není. To by bylo povrchní a nezodpovědné. Svět je ekonomicky i politicky propojený, ale i ohrožený. V ohroženém světě už není tak ostrá hranice mezi vírou a nevěrou, složité otázky doby nutí vyjít ve světě víry ze zaběhaných odpovědí a ve světě bez víry nutí hledat hlubší souvislosti. Světový problém nese potřebu mezinárodní solidarity a spolupráce.

Virus je součástí přírody, která není ani nepřítel, ani zlá. Její projevy se zařazují do dění světa, do souvislostí našeho osobního i světově společenského i náboženského života. Tam to teprve, když se s tím člověk potýká, dostává mravní rozměr.

Podobně bylo zařazeno všechno možné do pozemského života Ježíšova. On v tom nebyl výjimkou. Byl podroben i tělesné smrti. Bůh ho tím vším provedl. Dopustil, že si sáhnul až na jakési dno, když na kříži volal: „Bože můj, proč jsi mě opustil“, ale z toho dna ho pozvedl vzkříšením až k proměně lidského života ve zduchovení, které už je trvalé a povznesené nad vlivy přírodních zákonitostí. Aby se něco nové zrodilo, muselo něco napřed umřít. Tato zákonitost pořád platí. Evangelium Janovo 20. kap.

Prožíváme nejpodivnější Velikonoce křesťanských dějin a to na celém světě. Nevybrali jsme si takové ani nezpůsobili úmyslně sami, tedy jsou nám dané, je to v Boží režii a mohou tou výjimečností křesťanský náboj nést snad více než kdy jindy. Osobní víra lidí i vnější život církve už delší dobu procházejí procesem proměny jedné ze svých dějinných podob. Zažíváme, že něco odchází a umírá a nelze tomu zabránit žádným ani militantním způsobem jako Petr, když chtěl v Getsemanech mečem hájit Krista. On sám ho v tom zarazil.

Rodí se něco nového. Tato situace, vyjádřená biblickými slovy velikonočního příběhu, že rouška, která byla na Ježíšově hlavě, už je složena zvláště na jiném místě, jednou skončí. Svět bude ekonomicky chudší, sociálně asi ještě komplikovanější, ale lidsky a křesťansky zralejší.

Dětská víra musí jednou umřít, musí projít hlubokou transformací, aby jako dospělá obstála v tomto světě. Být jako děti, jak říká Písmo, znamená spíše otevřenost, bezelstnost, spontánnost a hlavně schopnost se učit. To, že se někdy narazí na příliš lidskou i nelidskou podobu církve, nebo na morální problémy, na které se nenajdou jen tak jednoduché odpovědi, nemá vést k opuštění církve, ale k očištění od naivity a k prohloubení, aby unesla i otevřené otázky a paradoxy.

Stojíme uprostřed období, kdy se učíme od Krista mnohého vzdát, mnohému umřít, ale vyhlížíme nový život. Velikonoční příběh Ježíšovy smrti a vzkříšení přijatý s vírou v jeho nadčasovost nám k tomu nadějněmu vyhlížení dává dostatečný důvod.

Jindřich Bartoš